

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO „ROMUVOS“ GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 1991 birželio 25 d. Nr. I-1489 (2021 m. sausio 1 d. aktuali redakcija), Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 (2021 m. sausio 1 d. aktuali redakcija), Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-950, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. Nr. V-1130 aktuali redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663.

2. Šis Aprašas reglamentuoja Gimnazijos darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogo, sveikatos priežiūros specialisto, klasės auklėtojų, mokytojų ir gimnazijos vadovų – veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžia užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymo(si) procesą.

3. Aprašas nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

4. Švietimo pagalbos tikslas – padėti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi gimnazijoje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko socializacijai ir pilietinei brandai.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(si) programą ir planuoti tolesnį mokymąsi;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą pedagoginę, psichologinę, socialinę-pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą;

5.8. vykdyti žemus mokymosi pasiekimus turinčių mokinių pažangos stebėjimą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės ir kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemines

sritis;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimamais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS STEBĖSENA

7. Gimnazijos vadovai nuolat stebi, analizuoja, vertina specialistų, klasių auklėtojų teikiamą informaciją apie gimnazijoje organizuojamą švietimo pagalbos veiksmingumą, rengia ir atnaujina švietimo pagalbą reglamentuojančius dokumentus. Esant reikalui, inicijuoja pokyčius, vykdo prevencinių programų priežiūrą.

8. Mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas bent 2 kartus per mokslo metus atlieka mokinių bendrųjų-socialinių kompetencijų aplanko pildymo patikrinimą, rengia ir vykdo apklausas gimnazijoje ugdymo karjerai klausimais, atsižvelgdamas į mokinių ir tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikius, nuolat atnaujina teikiamą informaciją ugdymo karjerai klausimais.

9. Psichologas organizuoja apklausas apie mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų santykius, mikroklimatą gimnazijoje. Analizuoja gautus duomenis ir teikia išvadas, rekomendacijas gimnazijos vadovams.

10. Socialinis pedagogas organizuoja apklausas apie mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) socialines problemas gimnazijoje, analizuoja rezultatus ir teikia išvadas bei rekomendacijas gimnazijos vadovams, įgyvendina smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos programas, vykdymo tvarką įgyvendinimo stebėseną.

11. Klasių auklėtojai stebi, vertina savo klasės mokinių pasiekimus, mokinių tarpusavio ir mokinių-dalykų mokytojų, mokinių-pagalbos mokiniui specialistų santykius, esant reikalui – nukreipia mokinius, jų tėvus individualioms konsultacijoms su specialistais; įgyvendina prevencines programas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

12. Švietimo pagalbos gavėjai: gimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

13. Švietimo pagalbos teikėjai: klasių auklėtojai, mokytojai, socialinis pedagogas, mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas, gimnazijos vadovai.

14. Švietimo pagalbos mokiniui formos:

14.1. Individualus darbas:

14.1.1. turinčiais specialiujų ugdymosi poreikių;

14.1.2. mokomais namuose;

14.1.3. mokomais pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (kilus mokymosi sunkumams);

14.1.4. pasižyminčiais aukštais mokymosi pasiekimais;

14.1.5. turinčiais žemus mokymosi pasiekimus;

14.1.6. konsultuojant studijų pasirinkimo, karjeros planavimo klausimais;

14.1.7. atvykusiais mokiniais, kurie yra baigę užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą;

14.1.8. kilus individualioms problemoms.

14.2. Darbas su klase ar laikina grupe:

14.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

14.2.2. konsultacijos;

14.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

14.2.4. informacijos sklaida karjeros planavimo klausimais;

14.2.5. sveikatinimo veiklų vykdymas.

14.3. Darbas su mokinio šeima (globėjais, rūpintojais):

14.3.1. pagalba sprendžiant problemas, kurios trukdo mokinio ugdymo(si) procesui;

14.3.2. pagalba renkantis būsimą profesiją;

14.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos pozityvios bendradarbiavimo kultūros

puoselėjimas.

14.4. Švietimo pagalbos teikėjų darbas su gimnazijos bendruomene:

14.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;

14.4.2. savivaldos aktyvinimas;

14.5. darbas su socialiniais partneriais (Vaiko teisių apsaugos skyriumi, PPT, bendradarbiaujančiomis progimnazijomis ir aukštosiomis mokyklomis, kultūros įstaigomis, policijos komisariatu, neformaliojo švietimo įstaigomis ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos gimnazijos bendruomenei veiksmingumą ir teikimą laiku.

15 Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

15.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų),

15.2. ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi problemų turintiems mokiniams ar atvykusiems mokiniams, kurie yra baigę užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą;

15.3. bendrųjų ir socialinių-emocinių kompetencijų formavimas įgyvendinant prevencines programas: ugdomi gebėjimai priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, pozityviai bendrauti ir bendradarbiauti, pažinti save, elgtis vadovaujantis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, formuoti ir įtvirtinti sveikos gyvensenos įgūdžius;

15.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

15.5. nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV / AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

15.6. Vaiko gerovės komisijos pagalba, rengiant individualų švietimo pagalbos planą mokiniui, šeimos ir gimnazijoje dirbančių specialistų bendradarbiavimas (esant reikalui – ir socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS IDENTIFIKAVIMO IR TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

16. Klasių auklėtojai ir mokytojai teikia pedagoginę pagalbą savo klasės ir laikinos grupės mokiniams:

16.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) ir branda;

16.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

16.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

16.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad prieš jį naudojamas smurtas, prievarta, patyčios ar kitaip jis yra išnaudojimas;

16.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

16.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie kylančias problemas;

16.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, adaptacijos, mokymosi ir kt. problemas;

16.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) ir socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).

16.9. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus, pastebi mokinio nesėkmės atvejus (pvz.: nepatenkinamas kontrolinio darbo įvertinimas, liga ir pan.) ir identifikuoja priežastis, kodėl mokinys nepasiekia bendrosiose ugdymo programose numatytų konkretaus dalyko tikslų;

16.9.1. Mokytojas, pastebėjęs mokinį, turintį **mokymosi sunkumų, ar susirūpinimą keliantį jo elgesį**, apie tai informuoja klasės auklėtoją, mokinio tėvus (globėjus / rūpintojus) bei pildo formą, bendrintą „Google Drive“ duomenų saugykloje. (Priedas Nr. 1)

16.9.2. Mokytojas, pildantis formą, įsipareigoja periodiškai tikrinti informaciją ir fiksuoti mokinio (ne)daromą pažangą.

16.9.3 Socialinis pedagogas ne rečiau kaip kartą per savaitę peržiūri informaciją pateiktą bendrintoje formoje. Atsiradus įrašui apie mokinį, ties mokinio vardu ir pavarde įterpia papildomą nuorodą, kurią pildo dėstantys mokytojai. Taip kartu aiškinamasi, ar mokinys visose pamokose susiduria su sunkumais bei stebima mokinio daroma pažanga, elgesys. Mokytojams apie mokinio stebėjimą bei formos pildymą informuojami raštu pateikiant pildomos formos nuorodą. (Priedas Nr.2)

16.9.4. Socialinis pedagogas ne rečiau kaip kartą per savaitę informuoja VGK pirmininką apie informaciją, pateiktą pildomoje lentelėje (mokinius, pateikiamą mokytojų informaciją).

16.9.5. Gimnazijos VGK analizuoja pateiktą mokytojų informaciją, aptaria veiksmus sprendžiant problemą, priima nutarimus dėl rekomenduojamų pagalbos teikimo būdų; papildomo mokinio įvertinimo, kurį atlieka dirbantys švietimo pagalbos specialistai.

16.9.6. Po papildomo mokinio elgesio įvertinimo gimnazijos VGK, dalyvaujant mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams), pedagogui, pateikusiam probleminę situaciją, priima sprendimą dėl švietimo pagalbos (socialinės pedagoginės ir (ar) psichologinės) teikimo.

16.9.7. VGK pirmininkas sistemingai informuoja gimnazijos direktorių apie plano vykdymą ir rezultatus.

16.10. esant būtinybei, dalykų mokytojai informuoja klasės auklėtoją, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie kilusius sunkumus;

16.11. individuali mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas pagal kiekvienos mokinio gebėjimus pritaiko mokymo(si) užduotis, metodus ir kt.;

16.12. mokytojai teikia individualią pagalbą per pamoką, konsultacijos metu arba kitu su mokiniu suderintu laiku;

16.13. mokytojai informuoja mokyklos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kartu tariasi dėl teikiamos pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi);

16.14. organizuoja papildomas konsultacijas 4 klasės mokiniams rengiantis brandos egzaminams, 2 klasės mokiniams – rengiantis PUPP, taip pat mokiniams, nepasiekusiems pagrindinio lygmens, ir 1 klasės mokiniams, kurių pusmečio dalyko įvertinimas vienu ar daugiau žemesnis nei aštuntos klasės metinis pažymys;

16.15. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;

16.16. konsultuoja mokinius, jiems renkantis individualų ugdymo planą, brandos egzaminus;

16.17. sukuria vertinimo sistemą, palankią mokiniui;

16.18. siūlo mokomųjų dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

17. Pagalbos mokiniui specialistai (psichologas, socialinis pedagogas) teikia socialinę-pedagoginę, psichologinę pagalbą:

17.1. socialinė pedagoginė pagalbos tikslas – padėti mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje. Ši pagalba teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems mokykloje dirbantiems specialistams. Ją teikia socialinis pedagogas;

17.1.1. problemų, susijusių su mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo), vertinimas ir sprendimas;

17.1.2 darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių ar kitų psichoaktyvių medžiagų, patiriančiais patyčias, smurtą, seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

17.1.3. pagalba tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

17.1.4. bendradarbiavimas su dalykų mokytojais, klasių auklėtojais, kitais pagalbos mokiniui specialistais, mokyklos administracija, sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant veiksmingų pagalbos būdų;

17.1.5. bendradarbiavimas su klasių auklėtojais, ugdant mokinių bendrąsias, socialines-emocines kompetencijas;

18. Psichologas stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą ir palaikymą gimnazijoje:

18.1. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir pedagogais, identifikuodamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas bei padėdamas jas spręsti;

18.2. konsultuoja visus besikreipiančiuosius;

18.3. rūpinasi psichologinių krizių prevencija;

18.4. gilina bendruomenės narių žinias, sprendžiant mokinių problemines situacijas.

19. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama, kai ją skiria PPT tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu:

19.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai: dalykų mokytojai, socialinis

pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas.

20. Sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su gimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

20.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kaupia metodinę-informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

20.2. teikia pagalbą mokiniams formuojant ir ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

20.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą ir palaikymą.

21. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

22. Mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas:

22.1. analizuoja 2, 4 klasių mokinių nuostatas dėl tolesnės karjeros (planavimą ir pasirinktą kryptį);

22.2. organizuoja susitikimus su aukštųjų mokyklų ir kitų mokymo įstaigų atstovais;

22.3. padeda mokiniams susidaryti individualius mokymosi planus;

22.4. užtikrina bendradarbiavimą su aukštosiomis mokyklomis, profesinėmis mokymo įstaigomis dėl mokinių tolesnio mokymosi;

22.5. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

22.6. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Klasių auklėtojai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis Tvarkos nuostatomis ir organizavimu.

24. Gimnazijos darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo vaikui planavimas, analizė ir vertinimas, atsakingas Tvarkos vykdymas užtikrina visapusę kryptingą ir sklandžią pagalbos mokiniui įgyvendinimo eigą gimnazijoje.